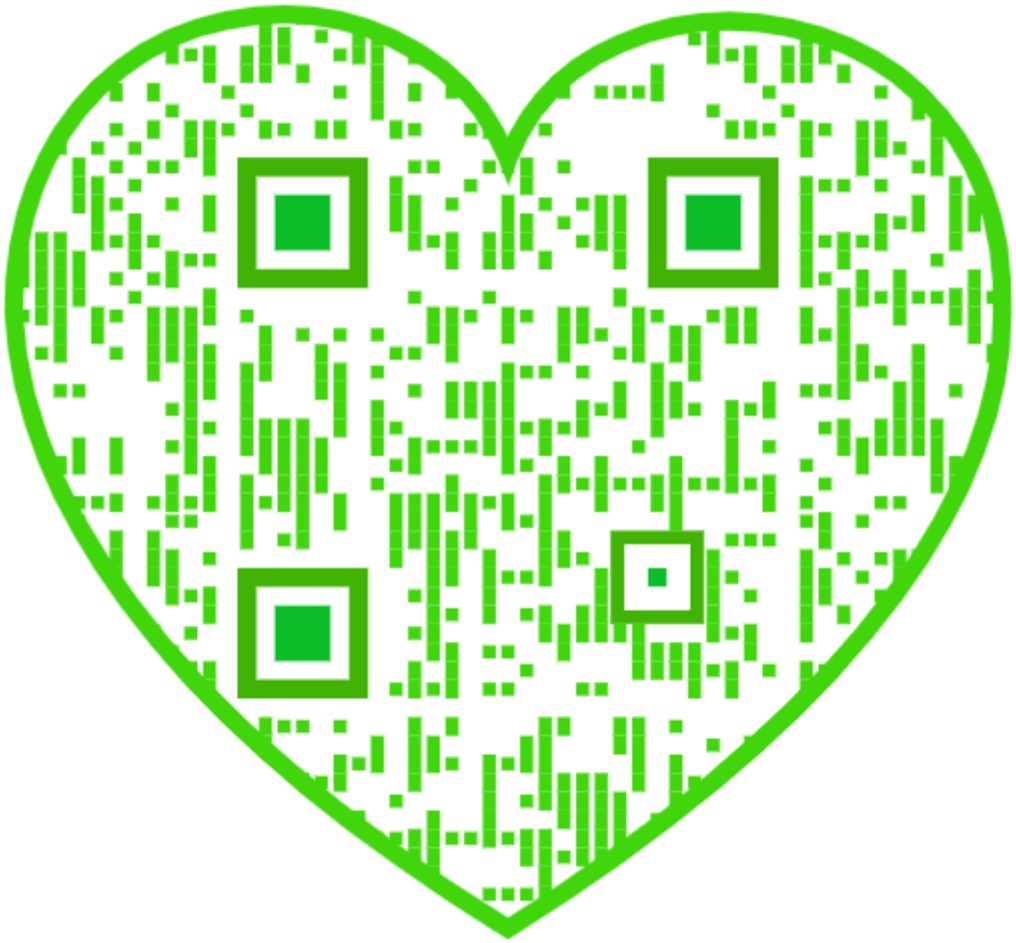

639
OK
Kinde

DE

KINDER-VRIEND.

J233

EEN GESCHENK

VOOR

Goede Kinderen.

MET PLATEN.

*

TE AMSTERDAM, BIJ
H. BAKKER, Cz.

HET ONBEZONNEN KNAAPJE.

» Willem! willem! wilt gij dan volstrekt ongelukkig worden?" vroeg de brave timmerman mulder aan zijn' zoon. — » Hoe ellendig kunt gij u bezeeren," vervolgde de man, » door gedurig achter op rijtuigen te klimmen! Zorg dat ik zulks nooit meer van u zie, want ik verzeker u dat het alsdan niet best met u zal afloopen." » Ja," zeide willem, maar dacht ondertusschen: vader is ook altijd zoo bang; dat was goed, indien ik mijne oogen niet gebruikte en achter op elk rijtuig klom, of er

pennen in zijn of niet. WILLEM dacht dus wijzer te zijn dan zijn vader.

Kinderen, die zich dit verbeelden, ondervinden doorgaans op eene droevige wijze, hoezeer zij zich bedrogen hebben.

Dit was ook het geval met WILLEM. Op eenen dag, naar een naburig dorp gewandeld zijnde, keerde hij eerst tegen den avond terug. De duisternis begon te vallen; WILLEM verlangde naar huis. Welk een geluk! Ginds komt een rijtuig aan. Nu, dacht WILLEM, mogt er maar niemand achter op zijn. Aan de vermaning van den vader, die bijna dagelijks was herhaald, werd niet meer gedacht. WILLEM zag zijn' wensch vervuld. Er was niemand achter op het rijtuig; en er waren

Pag. 4.

geene spijkers in. Hoe blijde was WILLEM. In één sprong is hij achter den wagen en even spoedig zit hij op het onderstel. Doch, kort duurt zijne blijdschap. Naauwelijks heeft hij eene minuut of tien gereden of het paard schrikt door een' hond, die van eene boerenplaats op hem aanblaft, en springt achteruit. WILLEM op den schok, die daaruit ontstond, niet verdacht, valt, en daar de wagen door het paard wordt gedrongen, gaat hem het wiel van denzelven dwars over het been. Hij gilt van pijn. Maar de voerman, aandachtig op zijn paard en bevreesd om in de sloot te geraken, doet alles wat hij kan om hetzelve tot staan, of liever, weder vooruit te krijgen. Hij hoort daardoor het gegil niet van

den ongelukkigen WILLEM, die, in de onmogelijkheid om weg te komen, zijn lot geduldig moet afwachten. De voerman bereikt zijn oogmerk; het paard schiet vooruit, en in één oogenblik zijn de beenen van WILLEM vergruisd. Daar lag hij nu. De wagen reed weg, en niemand had hem gehoord. Eindelijk wordt de boer, die op de hofstede woonde, opmerkzaam op zijn geschreeuw. Deze gaat naar buiten; maar hoe verschrikt de goede man, toen hij het knaapje zag liggen en hij hem wilde op helpen. WILLEM kon onmogelijk staan. Hoe zoude hij te huis komen? — De goede boer stond verlegen, doch gelukkig komt er nog een man, die hem zijne hulp aanbiedt, om WILLEM op eene burrie te

leggen en zoo naar huis te dragen.

Verbeeldt u nu de ontsteltenis zijner ouders. Reeds ongerust over het lange uitblijven van WILLEM kijken zij gedurig uit, of hij nog niet komt, en eindelijk wordt hij in dezen toestand te huis gebragt.

Men laat dadelijk eenen heelmeester halen, die spoedig verschijnt, doch weinig hoop op het behoud zijner beenen geeft. Evenwel, hij doet al wat hem mogelijk is, terwijl WILLEM de ijsselijkste smart lijdt. De beenen zijn eindelijk gespalkt; maar nu moet de levendige knaap zes weken te bed liggen, zonder zich naauwelijks te mogen verroeren, terwijl hij gedurig gefolterd wordt door de gedachte, dat eigene

schuld hem doet lijden. Maar wat nog het ergste is, de zes weken zijn verloopen; de beenen zijn geheeld, doch het eene is opgetrokken en — WILLEM blijft al zijn leven kreupel.

Leert hieruit, mijne kinderen! om nimmer wijzer te willen zijn dan uwe ouders; en klimt nooit op rijtuigen.

Hij, die zijn eigen hoofdje volgt,
Der oudren raad niet telt;
Weerdt al te dikwijls door verdriet
En naberouw gekweld!
Maar hij, die naar zijn ouders hoort,
Aan hunnen wil voldoet,
Gehoorzaamt op het minst bevel,
Diem gaat het zeker goed!
Want, God sprak eens op Sinaï,
Tot 't volk van Israël:
„ Het kind, dat zijne ouders eert,
„ Leeft lang en gaat het wel."

BELEEFDHEID.

De kleine JACOB was een allerliefst knaapje. — Altijd even beleefd, even vriendelijk, werd hij door ieder bemind. Kwam men hem tegen, dadelijk had hij de hand aan het hoedje en groette bescheiden. Moest hij ergens heen of nam zijn vader hem met zich, wanneer hij zijne vrienden bezocht, dan had men JACOB nooit te vermanen van beleefd te moeten zijn, hij was altijd van zelven zoo wijs en daarom zag ieder hem gaarne komen.

Geheel anders was dit met zijn'

ouderen broeder DIEDERIK, welke zich altijd even lomp en onwelvoegelijk gedroeg. Ontmoette deze de eene of andere, naauwelijks zoude hij een bewijs van groete geven; was hij elders met zijnen vader, dan moest deze hem altijd herinneren hoe zich te gedragen, en ook altijd was hij de vermaning zijns vaders vergeten. Waren DIEDERIK en JACOB bij hunne speelmakkers, nooit zoude JACOB zich boven zijne makkers iets aanmatigen, en daarom werd doorgaans zijn raad gevolgd, als er over een of ander spel moest worden geraadpleegd, omdat hij zoo aardig en innemend zijne gedachte konde voorstellen.

DIEDERIK daarentegen werd altijd aan zich zelven overgelaten; liever

zag men dat hij geen deel aan het spel nam, dan dat hij zich bij hen voegde, want dan wilde hij ook altijd de raadgever, ja de koning van het spel zijn.

Eens dat zij weder met hunne vrienden zouden spelen en aan JACOB zijne gedachte gevraagd werd, wilde DIEDERIK zich, als oudste, het regt aanmatigen hun te zeggen, hoe te spelen. Zijne speelgenooten hier niet mede tevreden zijnde en gaarne ziende dat JACOB hun voorganger was, maakte dit DIEDERIK zoo boos, dat hij, na hen en voornamelijk JACOB met de lompste en onbeleefdste woorden te hebben beantwoord, hen verliet en naar zijnen vader ging, om zich over JACOB te beklagen, en te zeggen, dat die altijd de eerste in het spel moest

zijn en dat hij daardoor niets naar zijn goeddunken konde verkrijgen.

De vader, die in het verschiet de kinderen had gade geslagen, zag DIEDERIK aankomen met eene hevige kleur van spijt, omdat hij zijnen jongeren broeder JACOB boven hem zag voortrekken.

De Vader. Wel DIEDERIK! speelt gij niet mede?

Diederik. Ik mag niet, vader.

De Vader. En dat waarom niet?

Diederik. JACOB wil altijd de baas zijn.

De Vader. Wel foei DIEDERIK, wilt gij uwen altijd tevreden en bescheiden broeder nu nog bij mij beligten, dat hij steeds de baas wil zijn? Stellen zijne vrienden hem daartoe niet aan.

Neen DIEDERIK, het tegendeel is waar; gij matigt u altijd het regt aan om de eerste te zijn, en dit is ook nu de reden, dat gij niet mede kunt spelen; bezat gij die beleefdheid en bescheidenheid als uw broeder JACOB, gij zoudt even als hij gezocht worden om deel aan hunne vermaken te nemen; ieder zoude u even zeer beminnen en gij zoudt bij ieder in dezelfde achting staan als JACOB.

Is het zulk een wonder, mijne kinderen, dat de kleine JACOB altijd bij zijne speelmakkers genoodigd werd, en DIEDERIK te huis moest blijven; dat men gaarne met hem speelde en ieder hem zoo veel mogelijk vermaak aandeed?

Wel neen, zult gij zeggen, want beleefde kinderen worden altijd ge-

acht, en wij hebben ook oneindig liever met kinderen als JACOB, dan met lompe en onbescheidene als DIRKJE te doen. Wel nu, als gij dit weet, zorgt dan ook altijd dat men u om uwe beleefdheid en bescheidenheid bemint.

Al wie minzaam en bescheiden
Vroeg zich rigt naar pligt en deugd,
Door beleefdheid zich laat leiden,
Wordt een sieraad van de jeugd.
Zulk een knaap wil men vereeren;
En, terwijl hem elk bemint,
Zal ook ieder hem waarderen
Als een lief, gehoorzaam kind.
Wilt gij dit genoegen smaken?
Wees beleefd, o lieve jeugd!
Leer reeds vroeg uw heil volmaken;
Door 't betrachten van die deugd.

DE DRIFTIGE JONGEN.

WILLEM HARTVLIET was een leerzame en goede jongen, doch hij had een groot gebrek, namelijk: dat hij zeer ligt driftig werd. Dikwijls deed hij dan dingen, welke hem naderhand berouwden; maar dan was het te laat, en menigmaal was hetgeen hij in drift bedreef niet te herstellen.

Eens was hij met zijn zusje METTJE in den tuin. Zij speelden zeer aardig. Eindelijk liet WILLEM haar de mooiste bloempjes zien, en onder deze ook een maandroosje, dat hij

van zijnen vader gekregen had en in vollen bloei stond. Juist als hij haar dit toonde, vloog er een kapelletje voorbij. MIETJE greep er na om het te krijgen, doch verloor het evenwigt en viel op het rozeboompje van WILLEM.

Dit was zeker niet prettig, doch het was een ongeluk. MIETJE had voorzigtiger moeten zijn, doch zij was niet moedwillig op het rozeboompje gevallen. Het speet haar vooral om WILLEM, want zij had haren broeder zeer lief.

Maar, hoe gedroeg zich WILLEM hierbij? — Hij werd, als naar gewoonte, zeer boos en riep: *Lompe meid! kunt ge niet voor u zien!* en gaf haar te gelijk, met een stokje, zulk eenen harden slag in het aan-

gezigt, dat mond en neus bloedden.

Toen WILLEM zag wat hij had bedreven, bedaarde zijn toorn. Hij was te gelijk hevig geschrikt, vloog naar zijn zusje en vroeg haar duizendmaal om vergeving. Het lieve meisje deed alles wat zij konde om niet luid te schreijen, alhoewel zij groote pijn leed. Zij vreesde, dat men haar geschrei zoude hooren en WILLEM hierdoor straf zoude bekomen.

Met veel moeite gelukte het aan het lieve meisje hare smart te verbergen. De ontstelde WILLEM hielp haar op, had veel berouw over zijne drift, maar zijn berouw kwam al weder te laat.

Het bloed, dat haar uit den neus sprong, was intusschen op haar

jurkje gekomen; het kon dus niet missen of vader en moeder zouden bemerken wat er gebeurd was. Zij stelde WILLEM wel voor om naar de pomp te gaan en de vlekken uit te wasschen, maar haar aangezigt zwol hoog op, en hier was toch geen veranderen aan.

Terwijl er geraadpleegd werd hoe men, zonder liegen, het gebeurde op de meest verschoonbare wijze zoude voorstellen, kwam juist vader aan en zag zijn lieve MIETJE in dezen jammerlijken toestand. WILLEM verschrikte op nieuw; doch, gelijk wij gezegd hebben, behalve die leelijke drift was hij een goede jongen. Hij liep dadelijk naar zijnen vader, verhaalde hem schreijende zijnen misslag en smeekte om vergeving, waar-

in zijn zusje, hare pijn vergetende, hem liefderijk hielp.

De vader zag WILLEM ernstig aan en zeide op een' nadrukkelijken toon: » Ongelukkig kind! wat zal er van u worden als gij uwe drift niet leert beteugelen? Een driftig mensch weet niet wat hij doet en verwoest dikwijls in één oogenblik het geluk van zijn leven. Zie uw zusje, welk gij zoo zeer bemint en dat nog, ofschoon gij haar zoo veel leed aangedaan hebt, om vergiffenis voor u smeekt. Nu reeds hebt gij haar zulk een geschonden aangezigt veroorzaakt, maar hoe ligt hadt gij den slaap van haar hoofd kunnen treffen, en dan.... dan had uwe ijsselijke drift u tot den moordenaar van uwe zuster gemaakt."

Willem sidderde terwijl zijn vader dit zeide. Hij nam stellig het besluit om zich te verbeteren. De vader, van de opregtheid van willem's voornemen overtuigd, schonk hem vergiffenis, en gaf hem dezen wijzen raad: *Zoo gij weder gevoelt dat gij boos wordt, zeg dan in u zelven het* A B C *achter elkander op, voor gij iets zegt of doet; daardoor zal intusschen uwe drift verkoelen en gij zult tevens van vele ellenden bevrijd blijven.*

Willem deed wat zijn vader zeide en bragt het daardoor spoedig zoo ver, dat hij niet alleen niet meer om iedere beuzeling opstoof, maar dat hij zelfs beleedigingen leerde verdragen, zonder zich door zijne drift te laten overweldigen.

Hij, die zich zelv' geen meester is,
Maar doet wat drift hem raadt,
Beklaagt – dit lijdt geen tegenspraak —
Zich zeker vroeg of laat.
Hij stelt zich aan het dier gelijk,
Vergeet den goeden God,
Bereidt zich zelven menigmaal
Daardoor het droevigst lot.
O kinders! denkt dan aan de les,
Die WILLEM's vader gaf;
Want onbezonnenheid en drift
Bragt menigeen in 't graf.

DE MUSSCHEN.

» Die akelige musschen!" riep JAN, toen hij zijn kersenboompje beschouwde, » daar hebben zij nu weder al mijn mooije kersen weggepikt en slechts eene partij onrijpe

en zure dingen laten hangen; ik geloof zeker dat onze lieve Heer deze dieren alleen geschapen heeft om ons te plagen."

» Wel foei, JAN!" zeide zijn vader, die dit hoorde, » denkt gij zoo liefdeloos omtrent den goeden God, van Wien wij alles wat wij hebben ontvangen. — Mij dunkt dat het u spijt deze uitdrukking te hebben gedaan."

Jan. Maar vader, zie dan toch ook eens hier, gisteren zat mijn boompje nog vol met de schoonste kersen, en nu is er geen enkele meer over.

Vad. Nu ja, ik zie, de musschen hebben uwe kersen opgegeten; dat spijt u zeer; de musschen hebben u dus verdriet aangedaan. En, omdat

zij hunne natuur, die God hun gaf, gevolgd hebben, zegt gij, dat God deze diertjes geschapen heeft om u te plagen. *Is* het zoo niet?

Jan. Ja vader, zoo denk ik.

Vad. Maar ik vind dat zeer ongepast, mijn zoon. Antwoord mij eens: hebt gij wel eens gedacht: kijk! dat heeft vader juist zoo en niet anders ingerigt, alleen met het doel om mij te plagen.

Jan. Wel neen vader! ik weet dat gij mij daartoe te zeer bemint en dat gij altijd mijn best wilt.

Vad. Gij hebt gelijk; maar zou dan nu de goede God, die nog veel meer voor ons doet dan ooit een vader voor zijne kinderen doen kan, en die ons dagelijks met zegeningen overlaadt, iets daarstellen, alleen

met het doel om ons te kwellen. Gij gevoelt immers dat zulks onmogelijk is?

Jan. Ja vader! dat is wel waar; maar de musschen...

Vad. Wel nu, de musschen zijn zelfs nuttig.

Jan. De musschen nuttig? Vader! nu geloof ik dat gij mij wilt foppen.

Vad. Integendeel. Luister eens. — Vindt gij het pleizierig als de wormen en rupsen de boomen kaal vreten, zoodat er blad noch vrucht overblijft?

Jan. Neen vader. De rupsen doen nog meer schade dan de musschen; want zij vernielen alles.

Vad. Best zoo! — Nu, de musschen, die gij zoo zeer veracht, zijn

juist de grootste vijanden der genoemde dieren, en voeden zich dikwijls met dezelve. — Wat dunkt u; hebben nu de musschen eenige nuttigheid?

Jan. Ja vader; ik zie dat wij zonder musschen bezwaarlijk eenige vruchten zouden erlangen.

Vad. Juist! Dat heeft men eens op eenige plaatsen in Duitschland ondervonden, alwaar men even eens over de musschen dacht als gij. Men roeide ze uit, zoo veel dit mogelijk was. Maar toen vermenigvuldigden de rupsen en ander ongedierte zoo zeer, dat deze oneindig meer schade deden dan de musschen gedaan hadden. Men zag toen dat men had gedwaald; men staakte niet alleen het uitroeijen der musschen, maar

fokte die zelfs aan; en weldra was het schadelijke ongedierte verdreven.

Jan. Ik zie dat ik verkeerd geoordeeld heb, vader, en dat de musschen wel degelijk nuttig zijn.

Vad. Het verheugt mij, dat gij uwe dwaling erkent. Maar zeg mij eens, hadt gij het ook kunnen verhoeden dat de musschen uwe kersen wegpikten?

Jan. Gij hebt gelijk, lieve vader. Ik had een net over mijn boompje kunnen hangen, dan waren de kersen beveiligd geweest.

Vad. Het is dus, voor het grootste deel, eigene schuld dat de musschen uwe kersen opgegeten hebben. Laat dit u in het vervolg tot leering verstrekken, en mogt het gesprokene dienen om u te overtuigen, dat

Gods liefde oneindig is, en dat Hij niets geschapen heeft dat onnut is of strekt om ons te plagen. — Veel is er in Gods handelingen, waarvan wij de nuttigheid niet kunnen doorgronden; en dit bewijst, dat wij zwakke schepsels zijn; doch bij nader onderzoek zullen wij altijd moeten erkennen, dat Gods liefde zigtbaar is ook dan, wanneer er iets onder Zijne toelating geschiedt, dat wij als eene straf beschouwen.

Jan. Vader! ik zie duidelijk dat ik slecht gehandeld heb met den goeden God te verdenken. Nimmer zal mij zulks weder gebeuren.

Vad. Bravo mijn zoon! dit is het beste voornemen dat gij hebben kunt, en daardoor zult gij u zelven in het oog van God behagelijk maken.

Eerbiedig Gods liefde, heminlijke jeugd!
In al wat Zijn Almagt deed worden,
't Dient alles tot nut en behoud van 't geheel;
't Dient onderling alles tot orden.

Verwoest dan niet nutloos, met schennende hand,
Het dier, dat Zijn goedheid doet leven;
Maar denk steeds: God heeft het zoo liefderijk en mild
Tot nut van ons, menschen, gegeven.

En dan slechts, als 't nuttig of schadelijk is,
Mag men het van 't leven berooven;
Maar 't enkel te doen, of uit wreedheid of spel,
Zulks kan God volstrekt niet gedoogen.

DE VERLOREN HOED.

Op eenen helderen herfstdag, die echter zeer guur was, ging zeker onderwijzer met zijne leerlingen

wandelen. Als door toeval was een der kinderen, met name NICOLAAS, uit het gezigt der anderen geraakt. Toen echter NICOLAAS hen weder ingehaald had, waren zij niet weinig verwonderd, dat hij zijnen hoed in den loop gelaten had. Wat men hem ook vroeg, geen hunner wilde hij vertellen waar de hoed gebleven was. Eindelijk vroeg de onderwijzer: » NICOLAAS, waar is uw hoed gebleven?" — De knaap kreeg eene kleur tot aan de ooren, en stamelde enige woorden, die niemand verstaan konde. Eindelijk vatte hij moed en zeide: » Ach! u wil ik het gaarne bekennen; gij zult zekerlijk mijne daad niet afkeuren. Daar ginder aan den weg zat een arme jongen, zonder hoed en bij-

na zonder kleederen, van koude en gebrek te schreijen. Gij hadt hem niet opgemerkt, en, u aanspreken durfde hij niet. Ik zag den ongelukkigen en ging naar hem toe. Nu klaagde hij mij zijnen nood, waardoor ik zoo zeer met hem bewogen werd, dat ik hem mijnen hoed ten geschenke gaf, in de hoop, dat gij mij zulks niet kwalijk zoudt nemen."

» Maar, wat zult *gij* nu dragen?" vroeg de onderwijzer, die daarop verder volgen liet: » Zoude uw vader u nu dadelijk eenen anderen hoed willen geven?" — » Neen," antwoordde de knaap, » dat geloof ik niet, en zulks is mijn verlangen ook niet; doch ik zal mijn zondagsgeld zoo lang besparen tot dat ik zelf mij eenen nieuwen hoed kan

koopen; tot dien tijd zal ik mij met mijne pet behelpen. En zulks acht ik billijk, dewijl niet mijn vader maar *ik* den hoed weggeschonken heb, en ik dus de schade moet dragen. O ik zal zulks met vermaak doen als *gij* mijne daad slechts niet afkeurt!"

» Wat! afkeuren," hervatte de onderwijzer, » zoude ik uwe edele daad afkeuren? Neen; uw gedrag verheugt mij zeer; en, om uwe vreugd, die gij nu reeds bij u zelven over uwe goede daad smaakt, te verhoogen, wil ik u zelfs, zoodra wij in de stad komen, eenen fraaijen nieuwen hoed koopen, die u uwe daad gedurig herinneren en u tevens aansporen zal om in liefde tot uwe medemenschen meer en meer uit te munten."

Hij, die zijn naasten niet vergeet,
Den armen voedt, den naakten kleedt,
Die helpt en troost wanneer men lijdt,
En tranen droogt wanneer men schreit,
O! dien toeft eindelijk bij God,
In 't beter leven, 't zaligst lot:
Want Jesus leer doet ons verstaan:
Hij rekent zulks aan Hem gedaan.
Doet dan den armen altijd goed,
Vertroost hen in den tegenspoed
Zoo ziet g' u 't zaligst lot bereid
Op d'aard, maar ook in de eeuwigheid.

DIENSTVAARDIGHEID.

Hij die niets voor anderen over heeft, niets voor anderen wil doen, zal ook doorgaans ondervinden, dat anderen niets voor hem over hebben, en hem aan zijn lot overlaten

als hij hulp behoeft. — Doch, die anderen wil helpen en gaarne bijstaat, zal ook op zijne beurt gaarne geholpen en bijgestaan worden.

Zoo dacht er de kleine PIET ook over. Wanneer hij zijne broertjes of zusjes in het eene of ander kan helpen, dan zal hij hen nooit afwijzen met te zeggen: » doet het zelf; ik heb genoeg aan mijn eigen werk;" integendeel; waar hij kan zal hij hen dadelijk met raad en daad bijstaan. Hij is nooit bang dat hij wat te veel zal doen. Nu eens helpt hij zijne zusters, wanneer hij zijn werk verrigt heeft, erwten en boonen doppen, bloemen begieten of iets anders doen; dan volgt hij zijne broeders om hen in

het een of ander werk bij te staan. Vraagt men hem om speelgoed, dat hij zelf niet gebruikt, dadelijk is hij gereed om het te leenen, alleen onder voorwaarde, dat men het niet breke of beschadige; en zoo handelt hij niet alleen jegens zijne broeders en zusters, maar ook jegens zijne makkers en allen, die hij van eenige dienst zijn kan, en dit wel dikwijls zonder dat men het hem vraagt.

En wat is nu het gevolg van dit alles? Dat een ieder van een' knaap als HIER veel houdt; dat men hem een' lieven jongen noemt, en dat, wanneer hij eens hulp behoeft, ieder zich even zeer beijvert om hem zijne dienst aan te bieden of te leenen hetgeen hij gaarne had.

Die and'ren gaarne vreugd verschaft,
Dienstvaardig zich betoont,
Wordt weder met gelijke munt
Door anderen beloond.

Of, helpt men niet het liefste hem
Die soms een dienst ons deed?
En staat voor hem niet 't allereerst
Ook onze hulp gereed?

Wel zeker! want dat eischt van ons
De pligt van dankbaarheid. —
Bedenk dit kind! en stem uw hart
Vroeg tot dienstvaardigheid.

DE LIEFHEBBENDE BROEDER.

BERNARD en DORUS waren broeders die elkander regt hartelijk beminden en daarom alles voor elkander over hadden. BERNARD was

acht en DORUS zes jaren oud. Bijna nooit hadden zij verschil en ieder hunner rekende het zich tot een genoegen om elkander iets toe te geven.

Eens kregen zij op eenen middag verlof om te zamen in het bosch te mogen wandelen. Dit bosch, dat op eenen kleinen afstand van hunne woning lag, was vrij uitgestrekt; doch, dewijl zij in hetzelve reeds menigwerf gewandeld en gespeeld hadden, zagen hunne ouders hierin geen kwaad. Het was wel reeds in December, doch zij hadden goede jassen aan; en, daar zij aan de lucht gewoon waren, vreesde men niet, dat zij van de koude hinder zouden hebben.

Al spelende liepen zij gedurig-

dieper in het bosch, en, daar zij zoo veel vermaaks hadden, dachten zij niet aan het naar huis keeren, voor dat de avond reeds gevallen was. Nu was goede raad duur. Zij hadden weinig opgelet waar zij geloopen hadden en waren hierdoor aan het dwalen geraakt. Hoe zij ook liepen, zij konden den grooten weg niet weder vinden; en al hun roepen was vruchteloos; niemand hoorde hen.

Inmiddels was het geheel donker geworden. De kleine DORUS kon van vermoeidheid niet meer voort, en viel bij eenen boom neder. BERNARD, die slechts voor zijnen broeder bevreesd was, bad hem al schreijende, om op te staan; doch hoe gaarne DORUS zulks ook deed, het

was hem onmogelijk, en weldra viel hij in slaap.

Bernard dit bemerkende, was buiten zich zelven van angst. Hij was zelf ook vermoeid, doch slapen durfde hij niet, uit vrees dat onderwijl zijnen broeder eenig leed mogte overkomen. Hij bukte inmiddels voorover om den lieven boaz te kussen, die gerust sliep, maar hoe zeer verschrikte hij bij het ontwaren dat de wangen van boaz zoo koud als ijs waren.

» Ach die arme boaz!" roept hij snikkende uit, » hij zal nog van koude sterven! Doch neen, ik zal mijnen jas uittrekken en hem daarmede bedekken; dit zal hem tenminste nog eenigzins tegen de koude behoeden."

Hij brengt dadelijk zijn besluit ten uitvoer, trekt zijnen jas uit en dekt met denzelven zorgvuldig zijnen broeder, terwijl hij God vurig bidt, dat Hij zijnen lieven broeder boaz wil bewaren. Eindelijk doet hij zich zelven de hevigste verwijtingen over zijne onachtzaamheid, dewijl hij daardoor zijnen broeder zoo veel onheils veroorzaakt.

De ouders dezer kinderen waren ondertusschen zeer ongerust geworden. Vol angst loopen zij ieder oogenblik naar de deur, om te zien of de lieve kinderen ook komen. Ieder, die voorbij komt, wordt gevraagd, of men de kinderen gezien of iets van dezelve vernomen heeft; maar de verlegene ouders kunnen geen voldoend antwoord bekomen,

weshalve zij besluiten de kinderen te gaan zoeken. Eenige buren, die ook veel van hen houden, steken hunne lantarens aan, om de ouders behulpzaam te zijn en het bosch in alle rigtingen te doorkruisen. — Drie uren lang zoeken zij te vergeefs; eindelijk vindt men de kinderen.

DORUS sliep nog gerust, terwijl de arme BERNARD, van koude verstijfd, nevens hem lag. Vol verwondering staren allen op zulk een zeldzaam tooneel. Men neemt de beide kinderen spoedig op en brengt hen zoo ras mogelijk naar huis.

DORUS werd met veel moeite gewekt, en was verheugd zijne ouders te zien; doch BERTRAND bleef in zijne verstijving, en eerst nadat men

hem in een warm bed gebragt had, sloeg hij de oogen op. Maar ook toen zag hij als verwilderd in het rond, en riep: » Ach God! waar is mijn broeder? Waar is mijn lieve broer gebleven?" Ten uiterste aangedaan over zijne verregaande broederliefde, wilde men hem gerust stellen, doch eerst op het hooren van de stem van zijne moeder krijgt hij zijne bewustheid weder. Hij bemerkt dat hij zich te bed bevindt, maar is evenwel niet gerust voor dat hij broer gezien en omhelsd heeft, en nu vertelt hij met schaamte en berouw zijne onachtzaamheid, waarvan hij zich zelven alleen de schuld geeft.

Dat hij niet gestraft werd, zal ik u niet behoeven te zeggen, mijne

kinderen! Doch, wat dunkt u, zoudt gij ook niet gaarne eenen broeder als BERTRAND willen hebben? Wel nu! toont dan altijd dat gij uwe broeders en zusters bemint; dat gij voor hen alles over hebt en zij zullen u wederkeerig liefhebben en gaarne alles voor u opofferen.

Wilt steeds uw broêrs, uw zusters minnen!
Uw liefde straal' in alles door,
Gij zelve zult er 't meest bij winnen,
Want, gaat gij hen in liefde voor,
De hunne zal zich ook vertoonen;
Zoo worde u 't schoonste lot bereid;
Men zal met wederliefde u loonen,
En alles doen wat u verblijdt.
Of — vondt ge u soms in hen bedrogen,
Verwierft gij hunne liefde niet;
Zoo denkt, dat God toch uit den hoogen
U zijn gebod vervullen ziet.

DE GESTRAFTE LEUGENAAR.

Die liegt wint bij niemand vertrouwen en wordt nooit geloofd, zelfs dan niet wanneer hij de waarheid spreekt. Dit ondervond JAN, mijne kinderen. Deze had zich aangewend om te liegen, en daar zijne logens niet werden ontdekt, zoo werd hij gedurig stouter in het liegen.

Zoude hij iets vertellen, dat hij gezien of gehoord had, dan loog hij er de helft bij; en, wilde hij eens de deur uit, zonder dat vader of moeder regt weten mogten, werwaarts hij zich begaf, dan wendde

hij dikwijls voor, dat zijne tante hem bij zich verzocht had.

Dat zijn liegen en bedriegen eindelijk in het oog liep kunt gij ligt begrijpen; en, dat hij daardoor in het vervolg ook niet vertrouwd werd, was er een natuurlijk gevolg van. Hij kwam dan ook eenmaal leelijk weg. Eens voorbij de woning zijner tante gaande riep deze hem aan en zeide: » JAN, ik ga over een uur uit rijden; wat dunkt u, zoudt gij ook zin hebben om mede te gaan? Er wordt heden middag geen school gehouden, dus zullen uwe ouders het u gaarne toestaan. Ga maar spoedig naar huis om het te vragen, en als gij hunne toestemming krijgt, keer dan schielijk terug, want ik kan onmogelijk wachten."

Niemand was blijder dan onze JAN. Hij klapte van vreugde in de handen en zeide: » O! gaarne, gaarne, tante! gij zult naar mij niet behoeven te wachten," en sprong met een de deur uit.

Te huis komende ging hij dadelijk naar zijne ouders en vertelde hun het heugelijke aanbod van tante. Doch even spoedig verkeerde zijne vreugde in droefheid, toen zijn vader, die meende dat JAN, als naar gewoonte, hem weder iets trachtte wijs te maken, zeide: » Zoo knaapje! komt gij weer met uwe oude sprookjes voor den dag, om van middag andermaal bij den weg te kunnen loopen? Neen, mannetje! uwe kunstjes zijn mij bekend, en uwe leugens zullen u heden niet geluk-

ken. Gij gaat met uwe tante niet naar buiten, maar dadelijk naar den tuin om te wieden.

Daar stond nu de leugenaar. De tranen sprongen hem uit de oogen, terwijl hij alles aanwendde om zijnen vader te overtuigen, dat hij de waarheid had gesproken.

Doch alles was vergeefs. Zijn vader, die hem reeds op menige leugen betrapt had, wilde hem volstrekt niet gelooven en bleef bij zijn besluit. De betuigingen van JAN deden hem toch eindelijk wankelen; en, in het vermoeden, dat JAN voor deze keer de waarheid konde gezegd hebben, zond hij de meid naar tante om bij haar het geval te onderzoeken. Toen de meid was terug gekomen, bleek het dat JAN deze

maal waarheid had gesproken; maar hij kon toch niet uit rijden gaan; want een oogenblik, voor dat de meid bij tante kwam, was deze reeds met het rijtuig vertrokken.

Dit hoorende begon JAN nog meer te schreijen, want nu was alle hoop om met tante uit te gaan, vervlogen. Zijn vader zeide: » Het is verdiend loon. Hadt gij mij reeds zoo dikwijls niet bedrogen, dan zoude ik u geloofd hebben en gij waart in het gezelschap van tante uit rijden geweest. Laat dit u tot vermaning verstrekken. Indien gij voortaan de logen laat varen, zult gij ook nooit weder zoo onaangenaam te leur gesteld worden."

JAN beloofde te doen wat zijn vader hem zeide; maar, daar het lie-

gen hem tot eene gewoonte was geworden, had hij groote moeite om zijne belofte te volbrengen, en nog dikwijls moest zijn vader hem aan het geval met tante herinneren, eer hij zijne schandelijke gewoonte geheel afgelegd had.

Wie zich aan leugentaal gewent,
Wordt ras bij iedereen bekend,
En mag er wel aan denken,
Dat niemand aan den leugenaar,
Al is, hetgeen hij zegt, soms waar,
Vertrouwen ooit zal schenken.

Laat waarheid, —een zoo schoone deugd! —
Daarom gestadig, lieve jeugd!
In uwe harten wonen;
Dra ziet ge u dan van elk bemind,
Ja, iedereen zal u als kind
Reeds zijn vertrouwen toonen.

DE TROTSCHHEID.

Hendrik was een trotsche jongen. Zijn vader was rijk, dit wist hij, en nu meende hij, dat hij daardoor beter was dan andere kinderen, en dat een ieder hem daarom met onderscheiding behandelen moest. Kinderen! was dat niet dwaas? Even als of hij reeds zulk een voornaam persoon was; en alsof het van hem had afgehangen, om de zoon van een' rijk heer of van een' bedelaar te wezen. Hendrik groette bijna niemand. Armen behandelde hij met verachting. Somtijds gaf hij hun wel iets, maar dan was het om te toonen hoe veel meer hij had dan zij.

Dat hij door niemand bemind werd zal ik u wel niet behoeven te zeggen. Velen zijner kameraden zeiden dikwijls: » Laat dien jongen maar loopen; hij is veel te grootsch om met ons te spelen."

Eén hunner echter, een lieve en aardige jongen, had medelijden met HENDRIK en was daarom altijd zijne voorspraak, terwijl hij tevens poogde hem van zijne trotschheid te genezen.

Op zekeren dag wandelden zij te zamen langs den oever van eene snelvloeijende rivier. Onder weg ontmoet hen een arm man, die om eene aalmoes vroeg. PIETER, zoo heette de andere knaap, tastte in zijnen zak en gaf den man iets, doch HENDRIK snauwde hem toe: » Pak u weg, luije bedelaar!" en ofschoon

PIETER hem poogde te beduiden, dat deze man door een' ongelukkigen zamenloop van omstandigheden en niet door luiheid arm geworden was, zulks mogt niet baten.

Doch, wat gebeurt er? Een eind wegs voortgegaan zijnde, zien de knapen in de rivier een' tol drijven. Zij loopen naar den kant van de rivier, doch deze plek, door het afspoelen van onderen hol geworden zijnde, storteden beiden in het water en werden door den stroom mede gevoerd.

Niemand is in den omtrek dan de zoo evengenoemde bedelaar. Deze hoort een droevig geschreeuw, ziet om en bespeurt dat de knapen in de rivier liggen.

Hij vliegt dadelijk naar hen toe,

doch reeds zijn beiden in het midden der stroom. Hij trekt, zonder zich te bedenken, zijn buis uit, springt in het water en bereikt het eerst HENDRIK. Dezen echter dadelijk aan zijne kleederen herkennende, zwemt hij voort, naar den nog verder verwijderden PIETER, grijpt hem bij het kleed, en brengt hem, hoewel niet zonder moeite, op den wal. Wat zal hij nu verder doen. Nog eens zijn leven wagen om den knaap, die hem een oogenblik geleden zoo afsnaauwde, te redden; of, zal hij hem eene prooi der golven laten?

Neen! de edele man vergeet de aangedane beleediging, springt voor de tweede maal in het water, bereikt, met veel moeite, den trotschen knaap en brengt hem ook gelukkig

aan land. Daar staan nu de beide kinderen. PIETER treedt dadelijk zijnen weldoener te gemoet, dankt hem voor zijne weldaad en kust hem vurig; doch HENDRIK durft zijne oogen niet opheffen. Dezelfde man, dien hij zoo kort geleden met verachting beschouwde, heeft, met gevaar van zijn eigen leven, het zijne gered.

De brave man ziet zijne aandoening, vat hem bij de hand en zegt: » Ik zie, hoe zeer het u treft dat gij mij straks zoo onvriendelijk behandeldet; het verheugt mij dat gij daarover schaamte en berouw gevoelt; doch alles wil ik u gaarne vergeven; belooft mij slechts dat gij voortaan niemand weder zult verachten, alleen omdat hij arm is; gij ziet nu, hoe zeer wij elkander noodig heb-

zoon had van omstreeks vijftien jaren. Gedurig plaagde deze knaap, die wij JOAN willen noemen, zijnen vader, om, wanneer deze weder een paard te verkoopen had, het alsdan voor hem te mogen doen. Hij had zoo menigmaal zijnen vader bij eene dergelijke gelegenheid naar de markt vergezeld, dat hij nu meende zulks wel alleen te kunnen doen.

In het eerst had zijn vader weinig zin in zijn voorstel, doch eindelijk gaf hij toe, en weinig weken later ging onze JOAN met een paard, dat zijn vader wel missen wilde, naar de markt.

Na eene poos gewacht te hebben, biedt zich een kooper aan. Welk een blijde dag! JOAN weet een guinje (een Engelsch stuk geld dat elf Hol-

landsche guldens waarde heeft) meerder te bedingen, dan zijn vader hem gezegd had.

Opgeruimd stapt de knaap naar zijne woning terug, zich reeds bij voorraad verheugende over de verrassing, die hij zijnen vader zoude verschaffen, als hij hem nog een guinje boven de bepaalde som ter hand stelde.

Doch wat gebeurt er? De weg, langs welken JOAN ging, was eenzaam. IJlings komt hem iemand te paard achter op rijden, die vervolgens een pistool op hem rigtende, op een gebiedenden toon roept: » Hier uw' geld, of ik schiet u ter neder."

Wat zal die arme JOAN vreesselijk verschrikt zijn, denkt gij welligt, mijne kinderen; doch neen, JOAN

wist zich dadelijk te herstellen. Hij zeide tot den roover: » Ik heb beloofd om, wat er ook gebeurt, nimmer mijn geld over te geven; doch ik zie wel, dat ik tegen u veel te kort zoude schieten, indien ik het niet gaf. Doe mij slechts eene dienst; haal de beurs daar, aan den overkant van dien naauwen sloot; gij kunt er gemakkelijk over springen, en zoo doende zal ik toch mijn woord gehouden hebben van mijn geld niet over te geven." Op deze woorden wierp hij de beurs weg. De roover, niets kwaads vermoedende, zegt: » Gij oolijke guit! waarom gooit gij haar zoo ver; doch kom, ik zal aan uwe begeerte voldoen; houd maar even mijn paard vast." Hij springt van zijn paard

en vervolgens over de sloot, om de beurs op te zoeken. En wat doet nu onze JOAN? In een oogenblik zit hij op het paard, geeft het de sporen en houdt op zijne beurt den roover, die hem tegenhouden wilde, de pistool voor, dat in den gordel stak.

Hij komt vervolgens te huis en vindt, tot overmaat van blijdschap, in het valies, dat achter op het paard gebonden was, eene handvol goud geld.

Wel nu! wat zegt gij; was die JOAN geen held, en zoudt gij hem niet willen navolgen?

Tracht dan u zelv' gelijk te blijven,
Wanneer u eenig onheil maakt,
Wilt altijd dwaze vrees verdrijven,
Wat and'ren ook verlegen maakt.

Houdt daarten alleen God voor oogen,
Want Hij is immers u nabij!
Dan vindt ge u zeker nooit bedrogen,
Hoe hagchelijk uw toestand zij.

Gaat dan met uw verstand te rade,
Hoe, met zijn hulp, ge u 't best bevrijdt;
Wellig ziet gij dan uit het kwade,
U zog een beter lot bereid.